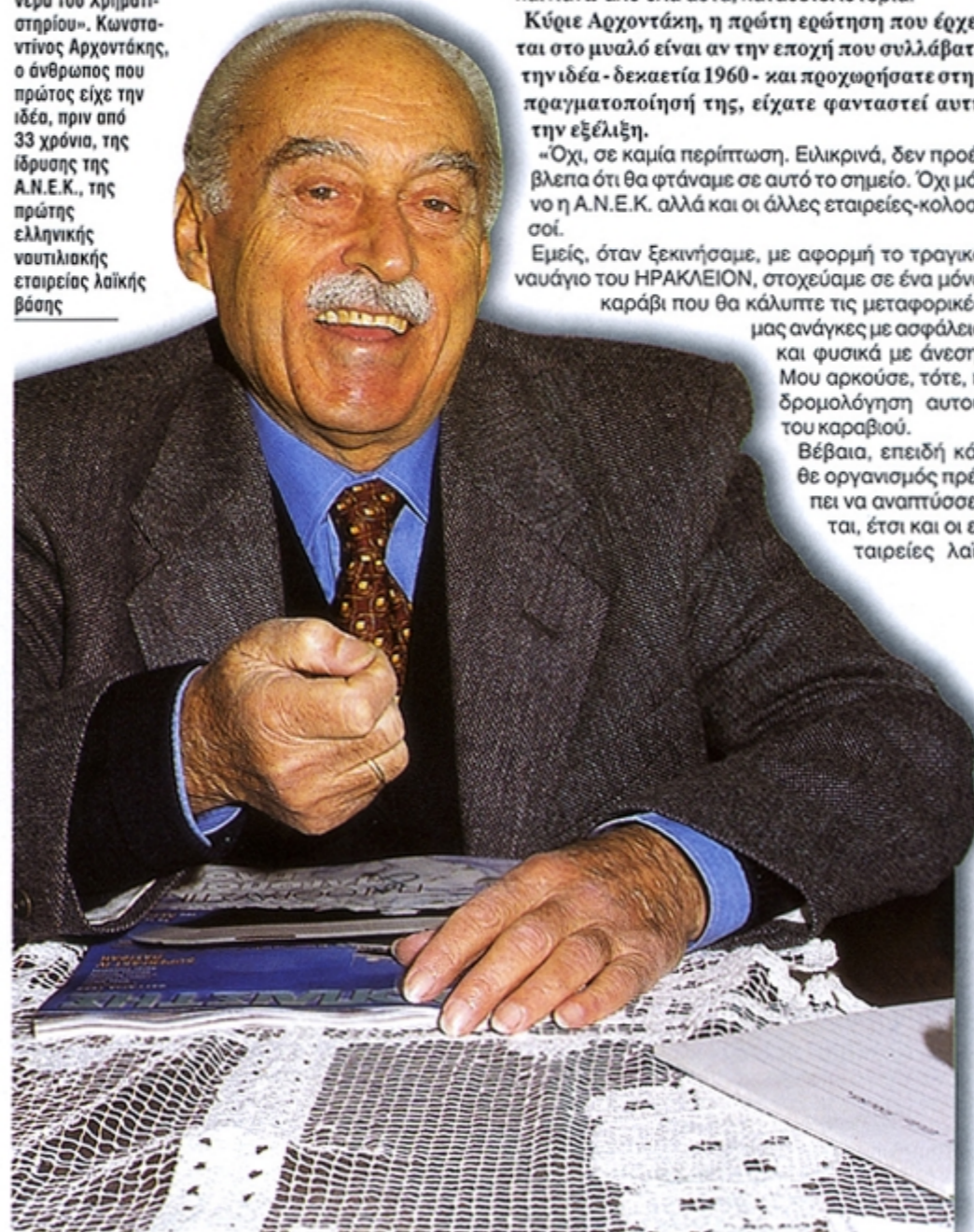

Αν η μορφή της συνεταιριστικής οργάνωσης ξεκίνησε από τη Γερμανία και η μορφή της ανωνύμου εταιρείας γεννήθηκε στη Γαλλία, ο θεσμός των ναυτιλιακών εταιρειών λαϊκής βάσης είναι το προϊόν της πολυμήχανης ελληνικής σκέψης. Ένας θεσμός που κατά την τριαντάχρονη, και πλέον, παρουσία του αποδείχτηκε εξαιρετικά επιτυχημένος, και κάνει τον εμπνευστή της ιδέας και δημιουργό της καταστατικής μορφής του, Κωνσταντίνο Αρχοντάκη, να αισθάνεται περήφανος για το δημιούργημά του. "Το παιδί του" όπως ο ίδιος, δικαιολογημένα, το αποκαλεί

«Όπως τα χανιώτικα καράβια ξεπερνούν τις θαλασσινές φουρτούνες, έτσι και η Α.Ν.Ε.Κ. θα πλεύσει με επιτυχία στα άγνωστα νερά του Χρηματιστηρίου». Κωνσταντίνος Αρχοντάκης, ο άνθρωπος που πρώτος είχε την ιδέα, πριν από 33 χρόνια, της ίδρυσης της Α.Ν.Ε.Κ., της πρώτης ελληνικής ναυτιλιακής εταιρείας λαϊκής βάσης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΧΟΝΤΑΚΗΣ

Ο πρωτεργάτης καταδέχεται Ιστορία

Ο "Ε" μίλησε με τον κ. Αρχοντάκη λίγο πριν από την Πρωτοχρονιά και λίγες ημέρες μετά την είσοδο της Α.Ν.Ε.Κ. στο Χρηματιστήριο. Μια κίνηση που χαρακτηρίστηκε ως "το μεγάλο βήμα" της εταιρείας που θα τη βοηθήσει να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που παρουσιάζονται στο κατώφλι του επόμενου αιώνα. Μπροστά σε αυτά τα νέα δεδομένα και την έντονη κινητικότητα που παρατηρείται στην ακτοπλοία, ο Κωνσταντίνος Αρχοντάκης καταθέτει τις δικές του απόψεις, τις δικές του εμπειρίες αλλά ταυτόχρονα, και πάνω από όλα αυτά, καταθέτει ιστορία.

Κύριε Αρχοντάκη, η πρώτη ερώτηση που έρχεται στο μυαλό είναι αν την εποχή που συλλάβατε την ιδέα -δεκαετία 1960- και προχωρήσατε στην πραγματοποίησή της, είχατε φανταστεί αυτή την εξέλιξη.

«Όχι, σε καμία περίπτωση. Ειλικρινά, δεν προέβλεπα ότι θα φτάναμε σε αυτό το σημείο. Όχι μόνο η Α.Ν.Ε.Κ. αλλά και οι άλλες εταιρείες-κολοσσοί.

Εμείς, όταν ξεκινήσαμε, με αφορμή το τραγικό ναυάγιο του ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ, στοχεύαμε σε ένα μόνο καράβι που θα κάλυπτε τις μεταφορικές μας ανάγκες με ασφάλεια και φυσικά με άνεση. Μου αρκούσε, τότε, η δρομολόγηση αυτού του καραβιού.

Βέβαια, επειδή κάθε οργανισμός πρέπει να αναπτύσσεται, έτσι και οι εταιρείες λαϊ-

κής βάσης αναπτύχθηκαν και έφτασαν στα τωρινά μεγέθη.»

Αν δεν είχε συμβεί το ναυάγιο του ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ, θα είχε δημιουργηθεί η Α.Ν.Ε.Κ.;

«Αυτό δεν θα το μάθουμε ποτέ. Η αλήθεια όμως είναι ότι η θυσία αυτών των ανθρώπων που πνίγηκαν τόσο άδικα, αποτέλεσε το εφελκυστήριο για την κινητοποίηση του κρητικού λαού. Ήταν συγκλονιστικό το γεγονός, ιδιαίτερα για τους νομούς Χανίων και Ρεθύμνης. Ήταν βροτύατο το πένθος, αφού μετά το ναυάγιο-9 Δεκεμβρίου 1966 - ακολούθησαν οι κηδείες όσων πνιγμένων βρέθηκαν και ο πόνος γι' αυτούς που δεν βρέθηκαν και δεν ενταφιάστηκαν ποτέ.

Ειδικά στους δύο νομούς τις επόμενες τρεις ημέρες είχαμε συνεχείς κηδείες. Όπως αντιλαμβάνεστε, σε πολλές από αυτές τις κηδείες παραβρέθηκα και εγώ, ζώντας μαζί με άλλους το δράμα των συμπατριωτών μας. Κατά τη διάρκεια αυτών των τελετών μου ήρθε η εμπνευσση για τη δημιουργία μιας εταιρείας κρητικής που θα δρομολογούσε κρητικό βαπόρι.»

Πώς καταλήξατε σε αυτή τη μορφή;

«Επειδή ήμουν επιθεωρητής συνεταιρισμών στην Αγροτική Τράπεζα, είχα αποκτήσει σημαντική πείρα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούσαν. Από την άλλη, γνωρίζοντας ότι θα χρειαζόμασταν αρκετά χρήματα και ταυτόχρονα η προσπάθεια έπρεπε να εξασφάλιζε τη λαϊκότητα, σκέφτηκα τη μορφή της εταιρείας λαϊκής βάσης. Η εταιρεία αυτή δεν ήταν παρά ένα υβρίδιο μεταξύ του συνεταιρισμού και της ανωνύμου εταιρείας που συνδύαζε τα πλεονεκτήματα εκάστης μορφής, με αποτέλεσμα να έχουμε ένα "παιδί" καλύτερο από τους δύο "γονείς".»

Πότε εκμυστηρευθήκατε αυτές τις σκέψεις σας σχετικά με την ίδρυση της εταιρείας και τη μορφή που αυτή έπρεπε να πάρει;

«Όπως σας είπα, η ιδέα γεννήθηκε κατά τη διάρκεια των κηδειών. Την επιστημονικά ολοκληρωμένη πρόταση την έγραψα το βράδυ της 11ης προς 12η Δεκεμβρίου 1966. Εκεί ανέφερα τι πρέπει να γίνει και πώς πρέπει να γίνει. Το πρωί, μόλις πήγα στην τράπεζα, συζήτησα την πρότασή μου με τους συναδέλφους μου Γιάννη Ρηγόπουλο, Γιώργο Αναστασάκη, Γιάννη Φρονιμάκη και τον παλιό συνεταιριστή Αντώνη Πολυχρονίδη. Ενθουσιάστηκαν με την πρόταση και με ενθάρρυναν να συνεχίσω.

Έτσι, το ίδιο πρωί, 12 Δεκεμβρίου, τρεις ημέρες μετά το ναυάγιο, τηλεφώνησα στο φίλο μου και πρόεδρο του Συνδέσμου Οικονομολόγων Χανίων, Γιάννη Τζαμαριουδάκη. Πήγα και τον πήρα από τη δουλειά του με το αυτοκίνητό μου και σταθμεύσαμε έξω από το Τελωνείο, στο λιμάνι των Χανίων. Εκεί ουσιαστικά μίληκαν οι βάσεις για τη δημιουργία της Α.Ν.Ε.Κ. και πάρθηκε η απόφαση να δραστηριοποιηθεί ο Σύνδεσμός μας, προκειμένου να γίνει γνωστή η ιδέα στον κρητικό λαό.»

Υπήρξε δηλαδή άμεση κινητοποίηση, αφού αυτές οι ενέργειες έγιναν μέσα στο πένθος.

«Έπρεπε, κατά τη γνώμη μου, να καταφέρουμε να αξιοποιήσουμε την έντονη συναισθηματική φόρτι-

Το ΚΥΔΩΝ, πρώτο πλοίο εταιρείας λαϊκής βάσης και δικαίωση του Κ. Αρχοντάκη και των άλλων πρωτεργατών της Α.Ν.Ε.Κ. (Φωτ. Α. Αθηνάϊος)

ση που ήταν διάχυτη τότε. Αν αφήναμε την κατάσταση να "κρυώσει", σίγουρα δεν θα είχαμε το ίδιο αποτέλεσμα.

Γι' αυτό και δραστηριοποιήκαμε άμεσα. Έτσι, αφού διάβασε την πρόταση για την ίδρυση της εταιρείας ο κ. Τζαμαριουδάκης, βάλαμε την υπογραφή του Συνδέσμου και τη δημοσιεύσαμε στις εφημερίδες της Κρήτης, στις 15 Δεκεμβρίου 1966.

Θα ήθελα εδώ να πω ότι ο εκδότης των "Ρεθεμνιωτικών Νέων", ο κ. Χαλκιαδάκης, δημοσίευσε την πρόταση στην πρώτη σελίδα, πιστεύοντας και ο ίδιος στην επιτυχία αυτής της προσπάθειας. Και μετά από τόσα χρόνια είναι και ο ίδιος πρόεδρος εταιρείας λαϊκής βάσης.

Έτσι ξεκινήσαμε. Και στις 21 Δεκεμβρίου 1966 έγινε σύσκεψη στο Δημαρχείο Χανίων μετά από πρόσκληση του Συνδέσμου. Εκεί, εκκλησία, αυτοδιόκηση, επιμελητήρια, συνεταιρισμοί, σύλλογοι εργατών και επιστημόνων όρισαν επιτροπή 17 μελών με πυρήνα το προεδρείο του Σ.Δ.Ο.Ε.Χ. και εμένα για την προώθηση της ιδέας, με ευρεία ενημέρωση του λαού -το δυσκολότερο σημείο της όλης προσπάθειας.»

Το οποίο όμως ξεπεράστηκε με ευκολία. Ποιοι παράγοντες ότι βοήθησαν σε αυτό;

«Όπως είπα και πιο πριν, η συναισθηματική φόρτιση εξαιτίας του ναυαγίου ήταν πολύ βασικός παράγοντας. Και ο κόσμος, εκτός από τον πόνο του, ήταν αγανακτισμένος και οργισμένος με τους ιδιώτες εφοπλιστές. Οπότε η ιδέα να φτιάξει η Κρήτη δικό της βαπόρι φαινόταν ως η μόνη λύση. Από την άλλη το κύρος του Συνδέσμου μας και το γεγονός ότι οργώσαμε τα Χανιά και το Ρέθυμνο έκανε τον κόσμο να πιστέψει στη σοβαρότητά μας. Καταλυτικό ρόλο όμως έπαιξε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Ειρηναίος.»

Ήταν τελικά τόσο καθοριστική η συμμετοχή του;

«Ήταν καθοριστική όχι μόνο για το ξεκίνημα αλλά και για την επιβίωση της εταιρείας. Η παρουσία του έκανε τον κόσμο να μας εμπιστευτεί πιο εύκολα. Ότι δηλαδή τα χρήματα θα πήγαιναν γι' αυτόν το σκοπό και δεν θα χανόντουσαν. Ήταν ο Σεβασμιότατος ο "εγγυητής" των χρημάτων των Κρητικών.»

Με άλλα λόγια, θα μπορούσε να πει κανείς ότι ή-

ταν μία στρατηγική επιλογή η συμμετοχή του μητροπολίτη Ειρηναίου στη δημιουργία της Α.Ν.Ε.Κ.;

«Ήταν σίγουρα μία στρατηγική επιλογή. Ο κόσμος εκείνη την εποχή -τρεις δεκαετίες πριν- δεν μπορούσε να αντιληφθεί όλες τις λεπτομέρειες του εγχειρήματος. Πίστεψε όμως στον Ειρηναίο και σε εμάς και συγκεντρώσαμε έτσι τα χρήματα. Να σημειώσουμε εδώ ότι εγώ τον Σεβασμιότατο δεν τον γνώριζα προσωπικά. Όταν όμως συζητούσαμε το θέμα με τον τότε αντιδήμαρχο των Χανίων, τον κ. Νικήτα Γαλάνη, μου είπε: "Κώστα, νομίζω ότι η συμμετοχή του μητροπολίτη είναι απαραίτητη, για να μας εμπιστευθεί ο κόσμος. Θα πρέπει να του μιλήσουμε". Και πήγαμε να του μιλήσουμε.»

Δυσκολευτήκατε να τον πείσετε;

«Όχι, κάθε άλλο. Ο Σεβασμιότατος έχει πολύ δυναμικό πνεύμα και στήριξε την προσπάθεια αυτή ποικιλοτρόπως, συμμετέχοντας ενεργά. Και υπήρξε πάντα ο "θεματοφύλακας" της Α.Ν.Ε.Κ. σε κάθε στιγμή, εύκολη ή δύσκολη. Ειδικά την αρχή, όταν ο κόσμος συγκεντρωνόταν στους κινηματογράφους για να ενημερωθεί, μιλούσε και ο ίδιος ο μητροπολίτης.»

Ένα χαρακτηριστικό επεισόδιο συνέβη στον κινηματογράφο ΠΑΝΘΕΟΝ των Χανίων. Εκεί ο μητροπολίτης Ειρηναίος αφού ανέβηκε στο βήμα και μίλησε λίγα λεπτά για την ιερότητα του σκοπού και ήταν αναγκαστικά άσπαστος, γυρίζοντας σε μένα είπε: "Και τώρα ο Κώστας Αρχοντάκης θα σας εξηγήσει τις υπόλοιπες λεπτομέρειες".

Ένα άλλο περιστατικό ήταν κατά την πρώτη συνέντευξη μετά την ίδρυση της εταιρείας. Εκεί είχαν έλθει και άτομα με στόχο τη διάσπαση, φωνάζοντας ότι θα χαθούν τα χρήματα. Τότε σηκώθηκε ο δεσπότης και είπε: "Όσοι θέλουν να πάνε να λεφτά τους, εμείς θα βρούμε άλλα. Εγώ ο ίδιος θα βγω στη ζητιανιά μιμούμενος τη Γαλλίδα καλόγρια που ζητώντας έρανο για τα ορφανά σε ένα καφενείο όπου έπαιζαν χαρτιά, ένας θαμώνας της έφτυσε το χέρι. Και η καλόγρια, αφού το ακούισε πάνω της, του το ξανάπλωσε λέγοντάς του ότι τον ευχαριστεί γι' αυτό που της έδωσε, αλλά τώρα πρέπει να δώσει και για τα ορφανά". Ε, όπως καταλαβαίνετε, ο κόσμος δεν πτόσηθη και στήριξε την εταιρεία.

Μάλιστα, αφού διέγνωσα, κατά το διαφωτιστικό στάδιο, την επίδραση του Ειρηναίου στο κοινό, κατά τη σύνταξη του καταστατικού έθεσα ειδική διάταξη που τον όριζε αριστείνδην μέλος, αυτοδιοριζόμενο και όχι εκλεγόμενο. Η διάταξη αυτή διατηρείται ακόμα και τώρα, μετά την είσοδο της Α.Ν.Ε.Κ. στο Χρηματιστήριο.»

Υπήρξαν λοιπόν αντιδράσεις αλλά και προβληματισμός για την επιτυχία του εγχειρήματος.

«Αυτό είναι αλήθεια. Θα πρέπει να ξεχωρίσουμε όμως την καλόπιστη κριτική από την κατευθυνόμενη. Μην ξεχνάτε ότι η κίνηση μας έθιγε πολλά συμπεφέροντα και έγιναν προσπάθειες για να αποθαρρυνθεί ο κόσμος, ακόμα και από πολιτικά πρόσωπα της εποχής. Θα μου επιτρέψετε όμως να μην αναφερθώ στην ιδιότητά τους, γιατί δεν βρίσκονται εν ζωή.

Οι προσπάθειες αυτές όμως έπεσαν στο κενό. Έτσι, ιδρύθηκε η Α.Ν.Ε.Κ. με έσοδα 53.000 δρχ.! -παρά την εξουσιοδότηση που είχαμε για ποσό που έφτανε τις 900.000 δρχ. - και κεφάλαιο 89.000.000 δρχ. που το ισόποσο σε σημερινές δραχμές ξεπερνά τα 4.000.000.000.»

Πολλοί θεωρούν σημαντική και τη συμβολή του ταξιαρχου Στυλιανού Πατακού -ισχυρού άνδρα της δικτατορίας- τόσο στην κατασκευή του ΚΥΔΩΝ αλλά και στα δάνεια με τα οποία αγοράστηκαν τα ΚΑΝΤΙΑ και ΡΕΘΥΜΝΟΝ.

«Ο κ. Πατακός είχε δείξει ενδιαφέρον όταν έμαθε για την προσπάθειά μας. Είχε έρθει μάλιστα και σε μία από τις συνελεύσεις όπου και αγόρασε μία μετοχή, λέγοντας ότι από τη στιγμή που ανησυχού-

Είμαι ευτυχής, γιατί η ιδέα που σχηματίστηκε σε μία νύχτα έχει μια λαμπρή σταδιοδρομία

οι εφοπλιστές, τότε το εγχείρημα πρέπει να είναι βιώσιμο. Αλλά νομίζω ότι η συμμετοχή του περιορίστηκε σε αυτό.»

Η επιτυχημένη ίδρυση της Α.Ν.Ε.Κ. βρήκε μιμητές, πέντε χρόνια αργότερα, το νομό Ηρακλείου και το νομό Λέσβου. Πώς αιτιολογείτε αυτή τη χρονική διαφορά;

«Στην περίπτωση του Ηρακλείου μπορώ να πω ότι το ναυάγιο του ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ, μολοντί συγκίνησε, δεν πλήγωσε άμεσα όπως συνέβη στα Χανιά και το Ρέθυμνο. Έτσι δεν υπήρξε η συγκίνηση στον ίδιο βαθμό που θα οδηγούσε στην ίδρυση ηρακλειώτικης εταιρείας. Αν και δώσαμε πληροφορίες και στοιχεία στον τότε διευθυντή της Υπηρεσίας Περιφερειακής Ανάπτυξης Κρήτης κ. Χρυσόστομο Κοσσέρη, με στόχο την ίδρυση της ηρακλειώτικης εταιρείας, τίποτα δεν έγινε.

Η δρομολόγηση του ΚΥΔΩΝ απέδειξε ότι οι "κουζουλοί", όπως αποκαλούσαν εμένα και την επιτροπή αρκετοί στην Κρήτη, ήξεραν τι έκαναν και έτσι το 1972 ιδρύθηκαν οι Μινωικές Γραμμές και η Ναυτιλιακή Εταιρεία Λέσβου. Μάλιστα, είχαν έρθει από τη Μυτιλήνη, όταν ήμουν διευθυντής στην Αθήνα, εκπρόσωποι της υπό ίδρυση Ν.Ε.Α. για να συλλέξουν πληροφορίες και να πάρουν απαντήσεις στις απορίες τους. Αργότερα έγινα και εγώ μέτοχος της Ν.Ε.Α.»

Οπότε από το 1972 και μετά ξεκίνησε ο ανταγωνισμός με τις Μινωικές Γραμμές και γενικά μια ιδιάμορφη σχέση. Είναι ο τοπικισμός φαινόμενο τόσο έντονο στην Κρήτη;

«Χαρακτηριστικά θα σας πω ότι εκείνη την εποχή οι κάτοικοι ενός νομού πετροβολούσαν τα λεωφορεία του άλλου νομού, και αυτό που σας λέω δεν είναι υπερβολή. Η τοπικιστική αντίθεση μεταξύ των δύο νομών υπήρξε πολύ δυνατή, ενισχυόμενη και από τον ανταγωνισμό των δύο εταιρειών. Βέβαια, η σχέση μεταξύ Α.Ν.Ε.Κ. και Μινωικών πέρασε πολλές φάσεις, από συνεργασία μέχρι κάθετο ανταγωνισμό.»

Πώς σχολιάζετε τις ανακοινώσεις των Μινωικών σχετικά με τις συγχωνεύσεις-συνεργασίες Α.Ν.Ε.Κ. - Ρεθυμνιακής και Λ.Α.Ν.Ε., ακριβώς πριν από την είσοδο της χανιώτικης εταιρείας στο Χρηματιστήριο;

«Θα έλεγα ότι όποιο όργανο των Μινωικών Γραμμών διατύπωσε έτσι τις ανακοινώσεις, δεν ενήργησε "κρητικά". Στο κάτω κάτω, εταιρεία της Κρήτης έμπαινε στο Χρηματιστήριο. Οι ανακοινώσεις θα μπορούσαν να είχαν διατυπωθεί και αλλιώς. Νομίζω όμως ότι ήταν και μια κίνηση αναμενόμενη ακριβώς λόγω Χρηματιστηρίου. Το ευχάριστο όμως είναι ότι παρ' όλα αυτά, οι σχέσεις των δύο εταιρειών βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε πάρα πολύ καλό σημείο, γεγονός εξαιρετικά θετικό.»

Θεωρείτε ότι η πιθανότητα συγχώνευσης είναι τώρα πιο ισχυρή;

«Συγχώνευση Α.Ν.Ε.Κ. και Μινωικών θεωρώ ότι είναι δύσκολο να συμβεί. Κατά τη γνώμη μου, δεν φαίνονται ακόμα ώριμες οι συνθήκες. Μελλοντικά όμως τίποτα δεν μπορεί να αποκλειστεί. Προσωπικά θα έβλεπα αυτή την εξέλιξη πολύ σημαντική για την Κρήτη συνολικά, όπως σημαντικές είναι και οι συνεργασίες Α.Ν.Ε.Κ. με Ρεθυμνιακή και Λ.Α.Ν.Ε.»

Πώς βλέπετε την πορεία της Α.Ν.Ε.Κ. στη μεταχρηματιστηριακή περίοδο;

«Η εταιρεία έκανε μια απαραίτητη αλλαγή πορείας. Το Χρηματιστήριο ήταν αναπόφευκτο, γιατί αποτελεί τη μόνη πηγή κεφαλαίων που χρειάζεται η εταιρεία για τις επενδύσεις της. Παράλληλα, η οικονομική κόπωση των μετόχων της Α.Ν.Ε.Κ. ήταν εδώ και καιρό εμφανής. Για παράδειγμα, επί έντεκα χρόνια, από το 1974 μέχρι το 1986, καμία αύξηση κεφαλαίου δεν πραγματοποιήθηκε, ενώ κάθε χρόνο είχαμε διανομή υψηλών μερισμάτων.

Αλλά και μεταγενέστερα, η απροθυμία των μετόχων ανάγκασε την εταιρεία να προσφύγει σε δανεισμό με υψηλά επιτόκια για τη διατήρηση της κατασκευής του ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ.

Στο κλειστό από την 1η Γενική Συνέλευση της ΑΝΕΚ στην αίθουσα του φιλολογικού Συλλόγου «Χρυσόστομος» στα Χανιά το 1967. Με την ευκαιρία αναφέρουμε και τα μέλη της Επιτροπής Ίδρύσεως της ΑΝΕΚ, που επέλεξε η μεγάλη συγκέντρωση εκπροσώπων όλων των τάξεων και επαγγελματικών οργανώσεων της Δυτικής Κρήτης που έγινε στο Δημαρχείο Χανίων στις 21-12-1966 με πρόσκληση του συνδέσμου Οικονομικών Επιστημόνων Χανίων. Πρόκειται για τους: Μητροπολίτης Επισκοπικός Γαλιανάκης, πρόεδρος και μέλη Μητροπολίτης Νικηφόρος, Δήμαρχος Χανίων Στ. Λεκανιδής, Δήμαρχος Ρεθύμνου Ευάγγ. Δασκαλάκης, Πρόεδρος ΕΒΕ Δημ. Γαγώνης, Πρόεδρος Τεχν. Επιμελητ. Νικ. Βαρδάκης, οι εκπρόσωποι των συν. οργανώσεων, Στ. Παρασκευάς και Νικ. Δαρατσιανός, εκπρόσωπος Όμ. Βιοτεχν. Ρεθύμνου, Ευτ. Χριστοφάκης, πρόεδρος Έργατ. Κέντρου Χανίων, Νικ. Τσαπάκης, Έσχατοκό Κέντρου Ρεθύμνου, Στ. Κυριακάκης και οι εκπρόσ. Κριτ. Μαραθάκης, Νικ. Γαλάνης, Ίωάν. Σφροδασκαλάκης και Κων) νος Άρχοντάκης εισηγητής της ιδέας Ίδρύσεως της ΑΝΕΚ. Στο κλειστό μας διακρίνονται οι κ.κ. Ειρηναίος, ο στρατηγός Λεκανιδής και με το μικρόφωνο όρθιος, ο κ. Κων) νος Άρχοντάκης. (Λόγιο πληρώμας ύλης ή συνέχεια της Ιεραίας «Κρήτη — Ναυτιλία» αναβάλλεται για το άλλο φύλλο).

Κριτ. Μαραθάκης, Νικ. Γαλάνης, Ίωάν. Σφροδασκαλάκης και Κων) νος Άρχοντάκης εισηγητής της ιδέας Ίδρύσεως της ΑΝΕΚ. Στο κλειστό μας διακρίνονται οι κ.κ. Ειρηναίος, ο στρατηγός Λεκανιδής και με το μικρόφωνο όρθιος, ο κ. Κων) νος Άρχοντάκης.

(Λόγιο πληρώμας ύλης ή συνέχεια της Ιεραίας «Κρήτη — Ναυτιλία» αναβάλλεται για το άλλο φύλλο).

Θα πρέπει να πω εδώ ότι είχα ιδιαίτερα κριτική στάση έναντι αυτής της απόφασης. Ίσως να είναι και αυτός ο λόγος που εκλέχτηκα αναπληρωματικό μέλος του Δ.Σ. στις τελευταίες εκλογές, αν και με 62% των ψήφων.»

Αισθάνεστε πικραμένος από αυτή τη στάση των μετόχων;

«Όχι, κάθε άλλο. Οι μέτοχοι με τίμησαν με την ψήφο τους, δίνοντάς μου ένα μεγάλο ποσοστό. Να σας πω την αλήθεια, σκεφτόμουν πολύ σοβαρά αν θα έπρεπε να θέσω υποψηφιότητα σε αυτές τις εκλογές.

Έτσι όταν πήρα την απόφαση, απλώς κατέβηκα ως υποψήφιος, χωρίς ιδιαίτερη προετοιμασία. Πάντως παραμένω μέλος της Ένωσης Εφοπλιστών Ακτοπλοΐας και συμμετέχω ενεργά.»

Πόσο σας ανησυχεί η είσοδος της Α.Ν.Ε.Κ. στο Χρηματιστήριο;

«Η Α.Ν.Ε.Κ. είναι μία ισχυρή εταιρεία με τεράστια πείρα. Πέρα από αυτό, είναι μία εταιρεία που δίνει σε όλους τους Έλληνες ευκαιρίες για επενδύσεις. Δεν μπορούμε όμως να αγνοήσουμε το γεγονός ότι η δυναμική των κρητικών εταιρειών θα προσελκύσει χρηματοοικονομικούς ομίλους με αποτελέσματα άγνωστα. Ελπίζω ότι οι Κρητικοί θα σκεφτούν πατριωτικά και θα κρατήσουν τις μετοχές τους. Είναι σημαντικό αυτό. Γιατί, κακά τα ψέματα, το συναισθηματικό δέσιμο των μετόχων με την εταιρεία τείνει να εκλείψει, ενώ το κερδοσκοπικό αρχίζει και κυριαρχεί. Να θυμίσω εδώ ότι πριν από την είσοδο στο Χρηματιστήριο, από τους 10.027 μετόχους, οι 6.000 είχαν λιγότερες από χίλιες μετοχές έκαστος. Οι άνθρωποι αυτοί φυσικά δεν αποσκοπούσαν σε κέρδος από τη διανομή μερισμάτων. Πάντως, ως γενική διαπίστωση, θέλω να πω ότι όπως τα χανιώτικα καράβια ξεπερνούν τις φουρτούνες, έτσι και η Α.Ν.Ε.Κ. θα πλεύσει με επιτυχία στα "άγνωστα νερά" του Χρηματιστηρίου.»

Ανατρέχοντας τριάντα χρόνια πίσω, πώς θα αξιολογούσατε την πορεία της Α.Ν.Ε.Κ. αλλά και των άλλων εταιρειών λαϊκής βάσης;
«Οι εταιρείες αυτές είναι το αποτέλεσμα της ορμής των νησιών που αποφάσισαν να μπου δυναμικά στην ακτοπλοΐα. Η λαϊκή εταιρεία έχει το μεγαλείο της Δημοκρατίας —όριο στην απόκτηση μετοχών,

Άποψη από την 1η Γενική Συνέλευση της Α.Ν.Ε.Κ στην αίθουσα του φιλολογικού Συλλόγου "Χρυσόστομος", στα Χανιά το 1967. Με την ευκαιρία αναφέρουμε και τα μέλη της επιτροπής ίδρύσεως της Α.Ν.Ε.Κ., που επέλεξε η μεγάλη συγκέντρωση εκπροσώπων όλων των τάξεων και επαγγελματικών οργανώσεων της Δυτικής Κρήτης, που έγινε στο Δημαρχείο Χανίων στις 21 Δεκεμβρίου 1966 με πρόσκληση του συνδέσμου Οικονομικών Επιστημόνων Χανίων. Είναι οι: Μητροπολίτης Ειρηναίος Γαλιανάκης, πρόεδρος και μέλη Μητροπολίτης Νικηφόρος, δήμαρχος Χανίων Στ. Λεκανιδής, δήμαρχος Ρεθύμνου Ευάγγ. Δασκαλάκης, πρόεδρος Ε.Β.Ε. Δημ. Γαγώνης, πρόεδρος Τεχν. Επιμελητ. Νικ. Βαρδάκης, οι εκπρόσωποι των συν. οργανώσεων, Στ. Παρασκευάς και Νικ. Δαρατσιανός, εκπρόσωπος Όμ. Βιοτεχνών Ρεθύμνου, Ευάγγ. Δασκαλάκης, πρόεδρος Έργατ. Κέντρου Χανίων, Νικ. Τσαπάκης, Έσχατοκό Κέντρου Ρεθύμνου, Στ. Κυριακάκης και οι εκπρόσ. Κριτ. Μαραθάκης, Νικ. Γαλάνης, Ίωαν. Σφροδασκαλάκης και Κων) νος Άρχοντάκης εισηγητής της ιδέας Ίδρύσεως της ΑΝΕΚ. Στη φωτογραφία διακρίνονται οι κ.κ. Ειρηναίος, ο στρατηγός Λεκανιδής και με το μικρόφωνο όρθιος, ο κ. Κ. Άρχοντάκης

Κριτ. Μαραθάκης, Νικ. Γαλάνης, Ίωαν. Σφροδασκαλάκης και Κων) νος Άρχοντάκης εισηγητής της ιδέας Ίδρύσεως της ΑΝΕΚ. Στο κλειστό μας διακρίνονται οι κ.κ. Ειρηναίος, ο στρατηγός Λεκανιδής και με το μικρόφωνο όρθιος, ο κ. Κ. Άρχοντάκης

όριο στις εξουσιοδοτήσεις— αλλά πολλές φορές επηρεάζοταν και από τη δημαγωγία, κυρίως με τη μορφή διανομής υψηλών μερισμάτων. Είναι όμως ένας θεσμός που έδωσε ώθηση στις οικονομίες των νησιών και βελτίωσε στο μέγιστο βαθμό τις ακτοπλοϊκές συγκοινωνίες. Και μην ξεχνάμε ότι δημιουργήθηκαν από το μηδέν. Είμαι ιδιαίτερα ευτυχής και περήφανος που μια ιδέα που σχηματίστηκε το βράδυ της 11ης προς 12η Δεκεμβρίου 1966 οδήγησε σε αυτό το αποτέλεσμα. Βλέποντας τις εταιρείες αυτές όπως είναι τώρα, αισθάνομαι πραγματικά μια μεγάλη δικαίωση.»

Έχετε λοιπόν εμπιστοσύνη στο μέλλον της Α.Ν.Ε.Κ.;

«Αναμφίβολα ναι. Και όσο παραμένει η εταιρεία κρητική, τόσο μεγαλύτερη και η εμπιστοσύνη μου. Και για του λόγου το αληθές, μόλις μπήκε ο εγγονός μου στο Πολυτεχνείο, το δώρο που του έκανα ήταν 1.000 μετοχές της Α.Ν.Ε.Κ.»

Ζαννής Γκιουζέλης

